

LIETUVOS RESPUBLIKOS ASMENŲ PRIEVLĖ REGISTRUOTIS PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO MOKĖTOJAIŠ DĖL PREKIŲ ĮSIGIJIMO IŠ KITOS VALSTYBĖS NARĖS

Turinys

1. Kokie Lietuvos Respublikos asmenys registruojami PVM mokėtojais dėl prekių įsigijimo iš kitų valstybių narių?	1
2. Kada Lietuvos Respublikos asmenims atsiranda prievolė registruotis PVM mokėtojais dėl prekių įsigijimų iš kitos valstybės narės?.....	2
3. Ar iš kitų valstybių narių pardavėjų įsigytų visų prekių vertė yra įtraukiama į nustatytą 14 000 eurų ribą?.....	2
4. Ar asmenys, įsiregistravę PVM mokėtojais dėl prekių įsigijimų iš kitų valstybių narių, turi skaičiuoti PVM ir nuo tiekiamų prekių ir / ar paslaugų?	2
5. Kokios prievolės atsiranda asmenims, kurie nebūdami PVM mokėtojais, įsigyja prekių iš kitų valstybių narių už didesnę negu 14 000 eurų sumą?.....	3
6. Ar ekonominės veiklos nevykdančiai biudžetinei įstaigai, įsigyjančiai prekių iš kitos valstybės narės, yra prievolė registruotis PVM mokėtoja?	5
7. Ar asmenims, įsigijusiems naują transporto priemonę ar akcizais apmokestinamas prekes iš kitos valstybės narės, dėl tokio įsigijimo gali atsirasti prievolė registruotis PVM mokėtojais?	5
8. Ar gyventojui, kuris nevykdo jokios ekonominės veiklos, tačiau iš kitų valstybių narių įsigijo prekių asmeniniam vartojimui daugiau kaip už 14 000 eurų, atsiranda prievolė registruotis PVM mokėtoju?	6
9. Ar nustatant asmens (pirkėjo) prievolę registruotis PVM mokėtoju dėl prekių įsigijimo iš kitų valstybių narių yra atsižvelgiama į paslaugų, įsigytų iš neįsikūrusių šalies teritorijoje užsienio asmenų, vertę?	6
10. Ar asmuo (pirkėjas) privalo registruotis PVM mokėtoju, jeigu jis iš neįsikūrusių šalies teritorijoje užsienio asmenų įsigyja paslaugas, kurių suteikimo vieta yra Lietuva?	6
11. Ar asmuo, ne PVM mokėtojas, įsigyjantis paslaugas iš užsienio asmenų, neįsikūrusių šalies teritorijoje, privalo apskaičiuoti ir į biudžetą sumokėti PVM?.....	6
12. Kur asmenys, privalantys įsiregistruoti PVM mokėtojais, turi kreiptis?	7

Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatyme (toliau - PVM įstatymas) nustatyta, kad prievolė registruotis pridėtinės vertės mokesčio (toliau - PVM) mokėtoju Lietuvos Respublikos asmenims gali atsirasti ne tik tuo atveju, kai jie šalies teritorijoje tiekia prekes ir / ar teikia paslaugas, bet ir tuo atveju, jeigu jie iš kitos valstybės narės savo vykdomai ekonominei veiklai vykdyti įsigyja prekes.

1. Kokie Lietuvos Respublikos asmenys registruojami PVM mokėtojais dėl prekių įsigijimo iš kitų valstybių narių?

PVM mokėtojais registruojami tokie prekes (išskyrus naujas transporto priemones ar akcizais apmokestinamas prekes) iš kitų valstybių narių įsigyjantys ir / ar verslo tikslais jas įsivežantys Lietuvos Respublikos asmenys, kurie neprivalo būti įregistruoti PVM mokėtojais dėl prekių tiekimo ir paslaugų teikimo šalies teritorijoje pagal PVM įstatymo 71 straipsnį ir (arba) nėra įregistruoti PVM mokėtojais savanoriškai:

- ūkininkai, kuriems taikoma kompensacinio PVM tarifo schema, jeigu jie iš kitų valstybių narių įsigyja prekes savo vykdomai ekonominei veiklai;

- juridiniai asmenys, vykdančys ekonominę veiklą, tačiau neįsiregistravę PVM mokėtojais, nes vykdo veiklą, kuriai skirtų prekių ir paslaugų pirkimo (importo) PVM negali būti atskaitomas, arba atlygis iš jo vykdomos ekonominės veiklos šalies teritorijoje per paskutiniuosius 12 mėnesių nesiekė 45 000 eurų;

- fiziniai asmenys, vykdančys ekonominę veiklą (užsiimantys individualia ar profesine veikla ir pan.), tačiau neįsiregistravę PVM mokėtojais, nes atlygis iš jų vykdomos ekonominės veiklos šalies teritorijoje per paskutiniuosius 12 mėnesių nebuvo didesnis kaip 45 000 eurų;

- juridiniai asmenys, kurie nėra apmokestinamieji asmenys (juridiniai asmenys, kurie vykdo teisės aktų nustatytas funkcijas);

- taip pat juridinio asmens statuso neturintys Lietuvos Respublikoje įsteigti kolektyvinio investavimo subjektai, kurių veiklos forma yra investicinis fondas, tačiau neįsiregistravę PVM mokėtojais, nes atlygis iš jų vykdomos ekonominės PVM apmokestinamos veiklos šalies teritorijoje per paskutiniuosius 12 mėnesių nebuvo didesnis kaip 45 000 eurų, ir visų asmens Lietuvoje iš kitų valstybių narių įsigytų prekių (kitų nei naujos transporto priemonės ar akcizais apmokestinamos prekės) vertė (neįskaitant PVM, sumokėto ar mokėtino valstybėje narėje, iš kurios prekės atgabentos) praėjusiais kalendoriniais metais viršijo ir / ar einamaisiais kalendoriniais metais numatoma viršyti ar viršija 14 000 eurų.

2. Kada Lietuvos Respublikos asmenims atsiranda prievolė registruotis PVM mokėtojais dėl prekių įsigijimų iš kitos valstybės narės?

Lietuvos Respublikos asmenims, nurodytiems šio leidinio 1 punkte, prievolė registruotis PVM mokėtojais dėl prekių įsigijimų iš kitų valstybių narių atsiranda tuomet, jeigu visų įsigytų prekių (išskyrus naujas transporto priemones ar akcizais apmokestinamos prekes) vertė (neįskaitant PVM, sumokėto ar mokėtino kitoje valstybėje, iš kurios prekės buvo atgabentos) praėjusiais kalendoriniais metais viršijo ir / ar einamaisiais kalendoriniais metais numatoma viršyti ar viršija 14 000 eurų.

3. Ar iš kitų valstybių narių pardavėjų įsigytų visų prekių vertė yra įtraukiama į nustatytą 14 000 eurų ribą?

Apmokestinamiesiems asmenims, įsigyjantiems prekių iš kitos valstybės narės (sandorį sudarantiems vykdant savo ekonominę veiklą), kai jie prekes įsigyja iš įsiregistravusio (ar kitaip identifikuoto) ar neįsiregistravusio, tačiau privalančio įsiregistruoti PVM mokėtoju, apmokestinamojo asmens, kuris vykdo savo ekonominę veiklą, toks prekių įsigijimas už atlygį yra PVM objektas, jeigu pagal PVM įstatymo nuostatas įsigijimas laikomas įvykusi šalies teritorijoje (PVM įstatymo 4¹ str.).

Todėl, skaičiuojant iš kitų valstybių narių įsigytų prekių vertę atsižvelgiama tik į tų prekių vertę, kurių pardavėjai yra ekonominę veiklą vykdantys kitų valstybių narių juridiniai ir fiziniai asmenys, kurie pagal savo valstybės teisės aktus įregistruoti (ar kitaip identifikuoti) arba privalo įsiregistruoti PVM mokėtojais, bet neatsižvelgiama į įsigytas prekes:

- kurios kitoje valstybėje narėje buvo apmokestintos taikant specialią apmokestinimo schemą (maržos schemą);
- kurioms, jeigu tokių prekių tiekimai vyktų šalies teritorijoje, tai būtų taikomas 0 procentų PVM tarifas pagal PVM įstatymo 43, 44 ar 47 straipsnių nuostatas;
- kurių tiekimas, jeigu jis vyktų Lietuvoje, būtų PVM neapmokestinamas;
- kurias tiekiant buvo taikoma speciali PVM apmokestinimo schema nustatyta toje šalyje mažiems mokesčių mokėtojams (angl. *flat rate*);
- kurias asmenys tiekė kaip savo turtą (pardavė sau priklausantį turtą), jeigu tai nėra ekonominės veiklos vykdymas;
- neviršiję savo šalyje nustatytos ribos, kurią viršijus atsiranda pareiga registruotis PVM mokėtojais toje valstybėje narėje.

Pavyzdys

Mažoji bendrija per kalendorinius metus iš Lenkijos PVM mokėtojo įsigijo prekių už 15 000 eurų, t. y. medienos dirbinių už 3 000 eurų ir antikvarinių baldų, kuriuos Lenkijos įmonė apmokestino taikydama specialią apmokestinimo schemą (maržos schemą), už 12 000 eurų.

Skaičiuojant iš kitų valstybių narių įsigytų prekių vertę neatsižvelgiama į prekių, kurios kitoje valstybėje narėje, buvo apmokestintos taikant specialią apmokestinimo schemą (maržos schemą). Atsižvelgiant į tai, kad mažoji bendrija per kalendorinius metus iš kitų valstybių narių įsigijo prekių už 3 000 eurų, t. y. įsigytų prekių vertė neviršijo 14 000 eurų, šiai mažajai bendrijai dėl prekių įsigijimo iš kitos valstybės narės nėra prievolės registruotis PVM mokėtoja.

4. Ar asmenys, įsiregistravę PVM mokėtojais dėl prekių įsigijimų iš kitų valstybių narių, turi skaičiuoti PVM ir nuo tiekiamų prekių ir / ar paslaugų?

Visi šio leidinio atsakyme į 1 klausimą nurodyti asmenys, privalomai ar savanoriškai

įsiregistravę PVM mokėtojais dėl prekių įsigijimo iš kitų valstybių narių, privalo skaičiuoti ir deklaruoti ne tik prekių įsigijimo PVM, bet ir savo tiekiamų PVM apmokestinamų prekių ir / ar teikiamų paslaugų pardavimo PVM, t. y. šie asmenys privalo teikti PVM deklaracijas ir PVM įstatymo nustatyta tvarka mokėti į biudžetą apskaičiuotą PVM ir vykdyti kitas PVM mokėtojui nustatytas teises ir pareigas.

5. Kokios prievolės atsiranda asmenims, kurie nebūdami PVM mokėtojais, įsigyja prekių iš kitų valstybių narių už didesnę negu 14 000 eurų sumą?

Jeigu Lietuvos Respublikos apmokestinamieji asmenys neįsiregistruoja PVM mokėtojais savanoriškai prieš prekių iš kitos valstybės narės įsigijimą, tai nuo prekių, įsigytų iš kitų valstybių narių, vertės (neįskaitant PVM sumokėto kitos valstybės narės asmeniui) privalės:

- apskaičiuoti pirkimo PVM pagal Lietuvoje šioms prekėms taikomą PVM tarifą;
- apskaičiuotą PVM sumą deklaruoti Pridėtinės vertės mokesčio mokėtoju neįregistruoto asmens mokėtino PVM apyskaitos FR0608 formoje (toliau - PVM apyskaita FR0608 forma) ir sumokėti į Lietuvos biudžetą. Šios formos užpildymo tvarka patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2004 m. kovo 1 d. [įsakymu Nr. VA-29](#) „Dėl pridėtinės vertės mokesčio deklaracijos ir kitų su šiuo mokesčiu susijusių formų bei jų užpildymo taisyklių patvirtinimo“;
- nuo mokesčio laikotarpio, kurį buvo viršyta registravimosi PVM mokėtoju dėl prekių įsigijimo iš kitos valstybės narės riba, privaloma skaičiuoti ir mokėti Lietuvoje tiekiamų (teikiamų) apmokestinamų PVM prekių ir paslaugų pardavimo PVM. Apskaičiuota pardavimo PVM suma taip pat turi būti deklaruojama PVM apyskaitos FR0608 formoje;
- ūkininkas, kuriam taikoma kompensacinio PVM tarifo schema, nebeturi teisės gauti iš pirkėjų 6 procentų kompensacinį PVM tarifo priedą ir privalo išsiregistruoti iš Ūkininkų, kuriems taikoma kompensacinio PVM tarifo schema.

Svarbu atkreipti dėmesį, į tai, kad Lietuvos asmenys iš kitų valstybių narių įsigiję prekių (išskyrus naujas transporto priemones ir akcizais apmokestinamas prekes), kurių vertė kalendoriniais metais yra didesnė negu 14 000 eurų, bet neįsiregistravę PVM mokėtojais, privalo skaičiuoti nuo visų savo šalies teritorijoje parduotų prekių ir / ar suteiktų paslaugų pardavimo PVM, neatsižvelgiant į tai, kad atlygis už patiektas prekes ir / ar suteiktas paslaugas per paskutiniuosius 12 mėnesių neviršijo 45 000 eurų.

Pažymėtina, kad už įsigyjamas iš kitos valstybės narės prekes pardavimo PVM turi būti apskaičiuotas taikant tokį mokesčio tarifą, kuris tai prekei ar paslaugai pagal PVM įstatymo nuostatas taikytinas tuo momentu, kada atsiranda prievolė skaičiuoti PVM, t. y. apmokestinimo momentu.

Prievolė apskaičiuoti PVM už prekių įsigijimą iš kitos valstybės narės atsiranda, kai šių prekių tiekėjas išrašo PVM sąskaitą faktūrą, bet ne vėliau kaip kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį prekės buvo išgabentos, 15 dieną. Prekių išgabenimo data nustatoma pagal prekių transporto dokumentus, t. y. prekių išgabenimo data laikoma prekių transporto dokumento data (pvz. CMR tarptautinio prekių gabenimo važtaraščio data, *Bill of lading* (prekių pakrovimo į laivą) data, *Airway bill* (prekių pakrovimo į orlaivį) data).

Pasitaiko atvejų, kai asmenys, įsigiję prekes iš valstybių narių, už šias prekes tiekimo metu išrašytas PVM sąskaitas faktūras gauna vėliau kaip kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį prekės buvo išgabentos, 15 dieną. Tokiu atveju įsigytų prekių pardavimo PVM turi būti apskaičiuotas ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį prekės buvo išgabentos, 15 dienos. Jeigu iš kitos valstybės narės įsigyjamos prekės tiekimo metu PVM sąskaita faktūra buvo išrašyta, tai iš kitos valstybės narės įsigyjamų prekių apmokestinimo momentas - PVM sąskaitos faktūros išrašymo data. Todėl asmuo, gavęs tiekimo metu išrašytų įsigyjamų prekių PVM sąskaitą faktūrą, turi patikslinti šių prekių PVM apmokestinimo momentą.

Kai valstybės narės tiekėjas, PVM mokėtojas, į Lietuvą tiekiamoms prekėms PVM sąskaitą faktūrą išrašo ne tiekimo metu, o vėliau kaip kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį prekės buvo išgabentos, 15 dieną, tai įsigytų prekių apmokestinimo momentas - laikotarpis nuo prekių tiekimo dienos iki kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį prekės buvo išgabentos, 15 dienos, t. y. asmuo šiame laikotarpyje gali pasirinkti apmokestinimo PVM datą.

1 pavyzdys

Lietuvos įmonė A įsigijo prekes iš Latvijos įmonės B, PVM mokėtojos, už 21 000 eurų. Latvijos įmonė tiekiamoms prekėms PVM sąskaitos faktūros neišrašė. CMR tarptautinio prekių gabenimo važtaraščio data 2022 m. rugsėjo 8 d. Šiuo atveju Lietuvos įmonė A turi teisę PVM nuo įsigytų prekių apskaičiuoti iki 2022 m. spalio 15 d. Įmonė pasirinko, kad prekių apmokestinimo momentas yra diena, kai pirkėjui pereina rizika už prekes - 2022 m. rugsėjo 8 d. Įmonė A gavo sąskaitą spalio 30 d., kuri buvo išrašyta spalio 16 d, PVM apmokestinimo momentas netikslinamas.

Lietuvos įmonė už 2022 m. rugsėjo mėnesį privalėjo pateikti PVM apyskaitą FR0608 formą.

2 pavyzdys

Asmuo X verčiasi žaislų prekyba prekyvietėse. Šis asmuo PVM mokėtoju neįsiregistravęs, nes per paskutiniuosius 12 mėnesių atlygis už šalies teritorijoje parduotas prekes neviršijo 45 000 eurų.

2022 m. asmuo X iš Lenkijos įmonės įsigijo žaislų, skirtų jo vykdomai prekybinei veiklai, t. y. pagal vasario mėn. išrašytą PVM sąskaitą faktūrą buvo įsigyta žaislų už 5 000 eurų, kovo mėnesį už 7 000 eurų, balandžio mėn. už 33 000 eurų (neįskaitant PVM sumokėto Lenkijoje).

Taigi, 2022 m. vasario-balandžio laikotarpiu šis verslininkas iš kitų valstybių narių įsigijo žaislų už 45 000 eurų, t. y. viršijo privalomąją registravimosi dėl prekių įsigijimo iš kitų valstybių narių nustatytą 14 000 eurų ribą ir jam atsirado prievolė registruotis PVM mokėtoju.

Atsižvelgiant į tai, kad registravimosi dėl prekių įsigijimo iš kitų valstybių narių nustatyta riba buvo viršyta dėl konkretaus prekių įsigijimo iš kitos valstybės narės sandorio, t. y. dėl konkrečių prekių (žaislų), kurios buvo įsigytos balandžio mėnesį pagal vieną sandorį, tai asmeniui atsirado prievolė už įsigytus žaislus 2022 m. balandžio mėnesį, kurių vertė 33 000 eurų, apskaičiuoti pardavimo PVM, apskaičiuotą PVM sumą deklaruoti PVM apyskaitos FR0608 formoje, bei sumokėti ją į biudžetą PVM. Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo atveju asmuo, minėtoje apyskaitoje turi deklaruoti ir sumokėti į biudžetą ne tik įsigytų prekių pardavimo PVM, bet ir žaislų ir / ar kitų prekių, kurios buvo pateiktos šalies teritorijoje, pardavimo PVM.

3 pavyzdys

Gydytojas, turintis licenciją teikti sveikatos priežiūros paslaugas, (neįsiregistravęs PVM mokėtoju, nes šios paslaugos neapmokestinamos PVM) 2022 m. birželio mėnesį iš Vokietijos ketina įsigyti medicininių instrumentų už 40 000 eurų (neįskaitant PVM sumokėto Vokietijoje), medicininių instrumentų kaina su Vokietijoje taikomu 19 proc. PVM yra 47 600 eurų. Atsižvelgiant į tai, kad 2022 metais numatomų įsigyti prekių iš kitos valstybės narės vertė bus didesnė už nustatytą 14 000 eurų sumą, šiam asmeniui atsiranda prievolė įsiregistruoti PVM mokėtoju. Jeigu medicininius instrumentus įsigyjantis fizinis asmuo neįsiregistruos PVM mokėtoju, tai nuo iš Vokietijos įsigytų medicininių instrumentų vertės (neįskaitant PVM sumokėto Vokietijoje sumos), t. y. nuo 40 000 eurų privalės apskaičiuoti pardavimo PVM ir šią apskaičiuotą PVM sumą, šiuo atveju 8 400 eurų (40 000 x 21 proc.) deklaruoti PVM apyskaitos FR0608 formos 18 laukelyje ir sumokėti į biudžetą.

4 pavyzdys

Bendrovės A, teikiančios tik spausdinimo paslaugas, atlygis per paskutiniuosius 12 mėnesių už šalies teritorijoje suteiktas paslaugas sudarė 8 000 eurų. Per minėtą laikotarpį atlygis neviršijo 45 000 eurų, todėl bendrovei nebuvo prievolės registruotis PVM mokėtoja dėl paslaugų teikimo.

2022 m. balandžio mėnesį bendrovė iš Vokietijos įsigijo skaitmeninį spausdinimo aparatą už 50 000 eurų (neįskaitant PVM sumokėto Vokietijoje).

Bendrovė prieš numatomą prekių įsigijimą savanoriškai neįsiregistravo PVM mokėtoja. Atsižvelgiant į tai, kad bendrovė iš kitos valstybės narės įsigijo vieną prekę, kurios vertė didesnė negu 14 000 eurų, tai bendrovei atsirado prievolė nuo visos šios įsigytos prekės vertės (50 000 eurų) skaičiuoti ir mokėti į biudžetą PVM, taip pat skaičiuoti pardavimo PVM visoms savo Lietuvoje teritorijoje teikiamoms spausdinimo paslaugoms, apskaičiuotas pardavimo PVM sumas deklaruoti PVM apyskaitos FR0608 formoje ir mokėti į biudžetą.

6. Ar ekonominės veiklos nevykdančiai biudžetinei įstaigai, įsigyjantys prekių iš kitos valstybės narės, yra prievolė registruotis PVM mokėtoja?

Biudžetinei įstaigai, kuri vykdo tik jai teisės aktais pavestas funkcijas ir įsigyja iš kitų valstybių narių prekių (išskyrus naujas transporto priemones ir akcizais apmokestinamas prekes), atsiranda prievolė registruotis PVM mokėtoja dėl prekių įsigijimo iš kitų valstybių narių, jeigu praėjusiais kalendoriniais metais iš kitų valstybių narių įsigytų prekių vertė viršijo ir / ar einamaisiais kalendoriniais metais numatoma viršyti ar viršija 14 000 eurų. Tokiu atveju PVM privalo būti apskaičiuotas už visas įsigytas prekes, dėl kurių įsigijimo ši riba buvo viršyta.

Tuo atveju, jeigu praėjusiais kalendoriniais metais iš kitų valstybių narių įsigytų prekių vertė neviršijo ir / ar einamaisiais kalendoriniais metais nenumatoma viršyti ar neviršija 14 000 eurų, tai biudžetinei įstaigai nėra prievolės skaičiuoti PVM ir registruotis PVM mokėtoja.

Pavyzdys

1 atvejis

2021 metais biudžetinė įstaiga iš Latvijos įsigijo inventorius už 10 000 eurų (neįskaitant PVM sumokėto Latvijoje). Atsižvelgiant į tai, kad 2021 kalendoriniais metais įsigyto inventorius vertė neviršijo 14 000 eurų, biudžetinei įstaigai 2021 m. nėra prievolės skaičiuoti ir mokėti į biudžetą PVM bei registruotis PVM mokėtoja.

2 atvejis

2022 m. biudžetinė įstaiga, nurodyta šio pavyzdžio 1 atvejyje, iš Latvijos įmonės įsigijo kompiuterių už 36 000 eurų (neįskaitant PVM sumokėto Latvijoje): kovo mėnesį Latvijos įmonė išrašė PVM sąskaitą faktūrą 36 000 eurų sumai (neįskaitant sumokėto „latviško“ PVM).

Taigi PVM registravimosi dėl prekių įsigijimo iš kitos valstybės narės nustatyta 14 000 eurų riba buvo viršyta dėl kompiuterių, kurie buvo įsigyti pagal vieną sandorį kovo mėnesį, todėl biudžetinei įstaigai yra prievolė nuo visos kovo mėnesį įsigytų kompiuterių vertės - 36 000 eurų, apskaičiuoti pardavimo PVM. Apskaičiuotoji PVM suma, taip pat Lietuvoje tiekiamų PVM apmokestinamų prekių ir (arba) teikiamų paslaugų pardavimo PVM sumos (jeigu ši biudžetinė įstaiga vykdo ir ekonominę veiklą), turi būti deklaruojamos PVM apyskaitos FR0608 formoje ir sumokamos į Lietuvos biudžetą. Šiuo atveju biudžetinei įstaigai atsirado prievolė registruotis PVM mokėtoja.

7. Ar asmenims, įsigijusiems naują transporto priemonę ar akcizais apmokestinamas prekes iš kitos valstybės narės, dėl tokio įsigijimo gali atsirasti prievolė registruotis PVM mokėtojais?

Asmenys, įsigiję iš kitos valstybės narės naują transporto priemonę, nepriklausomai nuo naujos transporto priemonės vertės, vadovaujantis PVM įstatymo 71¹ straipsnio 7 dalies nuostatomis, PVM mokėtojais neregistruojami.

Tačiau, naujų transporto priemonių, kaip jos suprantamos pagal PVM įstatymo 2 straipsnio 16 dalies nuostatas, įsigijimas iš kitos valstybės narės visada yra objektas Lietuvoje, nesvarbu, koks asmuo naujas transporto priemonės įsigyja: fizinis ar juridinis, vykdamas ekonominę veiklą ar nevykdamas ekonominės veiklos, taip pat nepriklausomai iš kokio asmens šios transporto priemonės įsigyjamoms: fizinio ar juridinio, PVM mokėtojo ar ne PVM mokėtojo.

Juridinis asmuo, kuris nėra ir pagal PVM įstatymą neprivalo būti PVM mokėtoju, iš kitos valstybės narės įsigijęs akcizais apmokestinamų prekių ar naują transporto priemonę, privalo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šių prekių atgabenimo į šalies teritoriją sumokėti už šias prekes mokėtiną PVM. Kartu turi būti pateikiama PVM apyskaita FR0608 forma.

Kai naują transporto priemonę iš kitos valstybės narės įsigyja fizinis asmuo, kuris nėra ir pagal PVM įstatymą neprivalo būti PVM mokėtoju, jis privalo ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po naujos transporto priemonės įsigijimo, 25 dienas pateikti mokesčio administratoriaus nustatytus dokumentus, susijusius su šiuo sandoriu.

Dokumentų, susijusių su naujos transporto priemonės įsigijimu, pateikti neprivaloma tais atvejais, kai duomenis apie naujos transporto priemonės įsigijimą mokesčio administratorius gali gauti iš valstybės registrų ar kitų valstybės informacinių sistemų.

Mokestį už įsigytą iš kitos valstybės narės naują transporto priemonę apskaičiuoja mokesčio administratorius. Mokestis turi būti sumokėtas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo dienos, kurią fizinis asmuo buvo informuotas apie apskaičiuotą mokesčio sumą.

8. Ar gyventojui, kuris nevykdo jokios ekonominės veiklos, tačiau iš kitų valstybių narių įsigijo prekių asmeniniam vartojimui daugiau kaip už 14 000 eurų, atsiranda prievolė registruotis PVM mokėtoju?

Jeigu gyventojas nevykdo prekių pardavimo ir (ar) paslaugų teikimo veiklos, t. y. yra neapmokestinamasis asmuo, tačiau iš kitų valstybių narių įsigijo prekių daugiau kaip už 14 000 eurų ir šios prekės yra skirtos gyventojui asmeniniam vartojimui, tai registruotis PVM mokėtoju jam nereikia.

9. Ar nustatant asmens (pirkėjo) prievolę registruotis PVM mokėtoju dėl prekių įsigijimo iš kitų valstybių narių yra atsižvelgiama į paslaugų, įsigytų iš neįsikūrusių šalies teritorijoje užsienio asmenų, vertę?

Nustatant, ar atsirado prievolė registruotis PVM mokėtoju dėl prekių įsigijimo iš kitų valstybių narių, į įsigyjamų paslaugų vertę neatsižvelgiama, įskaitant ir tuos atvejus, kai:

- paslaugos įsigytos iš neįsikūrusių šalies teritorijoje užsienio asmenų (taip pat ir iš užsienio asmenų, kurie šalies teritorijoje turi padalinį, tačiau paslaugų teikimą vykdo ne per šalies teritorijoje esantį padalinį) (toliau - neįsikūrę šalies teritorijoje užsienio asmenys), ir
- paslaugų suteikimo vieta yra Lietuva.

10. Ar asmuo (pirkėjas) privalo registruotis PVM mokėtoju, jeigu jis iš neįsikūrusių šalies teritorijoje užsienio asmenų įsigyja paslaugas, kurių suteikimo vieta yra Lietuva?

Asmenims, įsigyjantiems paslaugas, kurių suteikimo vieta yra Lietuva, iš užsienio asmenų, neįsikūrusių šalies teritorijoje, nereikia registruotis PVM mokėtojais, nepriklausomai nuo įsigyjamų paslaugų vertės. Tačiau jiems yra prievolė už tokias suteiktas paslaugas apskaičiuoti ir sumokėti PVM į Lietuvos biudžetą PVM (žr. leidinio 11 klausimą).

11. Ar asmuo, ne PVM mokėtojas, įsigyjantis paslaugas iš užsienio asmenų, neįsikūrusių šalies teritorijoje, privalo apskaičiuoti ir į biudžetą sumokėti PVM?

Asmeniui, kuris nėra PVM mokėtojas, už užsienio asmens, neįsikūrusio šalies teritorijoje, teikiamas paslaugas, jeigu šių paslaugų suteikimo vieta yra Lietuva, vadovaujantis PVM įstatymo 95 str., atsiranda prievolė apskaičiuoti įsigytų paslaugų pardavimo PVM. Apskaičiuotą PVM privaloma sumokėti į biudžetą iki kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį šis mokestis turėjo būti apskaičiuotas, 25 dienos. Be to mokesčių administratoriui turi būti pateikta PVM apyskaitos FR0608 forma.

1 pavyzdys

Lenkijos įmonė Lietuvos įmonei, neįsiregistravusiai PVM mokėtoja, bet vykdančiai ekonominę veiklą, už 10 000 eurų suteikė reklamos paslaugas. Šių paslaugų suteikimo vieta yra Lietuva (PVM įstatymo 13 str. 2 d.). Tokiu atveju, Lietuvos įmonei, vadovaujantis PVM įstatymo 95 str., atsiranda prievolė apskaičiuoti ir sumokėti į biudžetą už jam šalies teritorijoje užsienio asmens teikiamas reklamos paslaugas.

Taigi, šiuo atveju Lietuvos įmonė nuo užsienio apmokestinamam asmeniui sumokėtos ar mokėtinos sumos už įsigytas reklamos paslaugas, nurodytos išrašytame apskaitos dokumente, apskaičiuoja 2 100 eurų pardavimo PVM sumą, kurią deklaruoja PVM apyskaitos FR0608 formoje ir sumoka į biudžetą.

Registruotis PVM mokėtoja Lietuvos įmonei nereikia.

2 pavyzdys

Lietuvos ūkininkui, kuriam taikoma kompensacinio PVM tarifo schema, Ukrainos įmonė suteikė prekių pervežimo maršrutu Kybartai - Tauragė paslaugas.

Šių vežimo paslaugų suteikimo vieta yra Lietuva (PVM įstatymo 13 str. 2 d.). Todėl, Lietuvos ūkininkas, kuriam taikoma kompensacinio PVM tarifo schema, kaip apmokestinamasis asmuo, privalo nuo užsienio apmokestinamam asmeniui sumokėtos ar mokėtinos sumos už pervežimo paslaugas, nurodytos išrašytame apskaitos dokumente, apskaičiuoti įsigytų prekių vežimo paslaugų pardavimo PVM, apskaičiuotąją sumą deklaruoti PVM apyskaitos FR0608 formos 19 laukelyje ir sumokėti į biudžetą.

Registruotis PVM mokėtoju šiam ūkininkui nereikia.

12. Kur asmenys, privalantys įsiregistruoti PVM mokėtojais, turi kreiptis?

Asmenys, privalantys ar pageidaujantys savanoriškai įsiregistruoti PVM mokėtoju dėl prekių įsigijimo iš kitų valstybių narių (o taip pat ir kitais atvejais, kai jiems atsiranda prievolė registruotis PVM mokėtojais ar pageidauja įsiregistruoti PVM mokėtoju savanoriškai) prašymą įregistruoti PVM mokėtoju turi pateikti elektroniniu būdu Valstybinės mokesčių inspekcijos portalo e. VMI autorizuotų elektroninių paslaugų srityje Mano VMI (toliau - Mano VMI).

Kaip teisingai užpildyti bei pateikti minėtą prašymą įregistruoti PVM mokėtoju yra paaiškinta Įregistravimo pridėtinės vertės mokesčio mokėtojais / išregistravimo iš pridėtinės vertės mokesčio mokėtojų ir Pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo registravimą patvirtinančio sertifikato išdavimo taisyklėse, kurios yra patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002 m. birželio 26 d. [įsakymu Nr. 178](#) „Dėl Įregistravimo pridėtinės vertės mokesčio mokėtojais / išregistravimo iš pridėtinės vertės mokesčio mokėtojų ir Pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo registravimą patvirtinančio sertifikato išdavimo taisyklių”.

Daugiau informacijos apie registravimosi PVM mokėtojais prievoles galima rasti šiuose [leidiniuose](#).
